

‘We vormen een soort Duits bezettingsleger’

- 1 Nederlands Instituut voor Militaire Historie, Den Haag, Losse stukken, toegang 057, inv.nr. 5461: Dagboek Luitenant B. Hoogstraten. De collectie Hoogstraten bevat ook brieven en fotoalbums (Nederlands Instituut voor Militaire Historie, Losse fotografische objecten, toegang 2000, inv.nr. 1488-1490). Hier-na: Dagboek Hoogstraten.
- 2 Thijs Brocades Zaalberg, ‘In de Oost’ in: Ben Schoenmaker red., *200 Jaar Koninklijke Landmacht* (Amsterdam 2014) 138-159.
- 3 Gert Oostindie e.a., *Soldaat in Indonesië. Getuigenissen van een oorlog aan de verkeerde kant van de geschiedenis* (Amsterdam 2015).
- 4 Rémy Limpach, *De brandende kampongs van Generaal Spoor* (Amsterdam 2016) 78o.
- 5 Zie voor dit onderscheid: Thijs Brocades Zaalberg en Bart Lutikhuis, ‘Extreem geweld in dekolonisatieoorlogen in vergelijkend perspectief, 1945-1962’, *BMGN-Low Countries historical review* 135-2 (2020) 34-51. Zie voor een uitgebreide opsomming van circa zeventien min of meer samenhangende oorzaken voor extreem geweld: Limpach, *De brandende kampongs*, hoofdstuk 10.
- 6 Barth Hoogstraten, *Cancer doctor* (Lincoln 2005); Idem, *Eyes of the blind* (z.p. 2001); Idem, *The resistance fighters* (z.p. 2008). Hoogstraten heeft daarnaast meerdere medisch-wetenschappelijke boeken op zijn naam staan.
- 7 Interview Hoogstraten, 22 mei 2014. Over deze periode schreef hij het boek *Eyes of the blind* (z.p. 2001).
- 8 ‘Orders and a boat trip’, uit de memoires van Hoogstraten (in bezit van auteur).
- 9 Dagboek Hoogstraten, 27 december 1946.
- 10 Dagboek Hoogstraten, 13 februari 47.
- 11 Dagboek Hoogstraten, 23 maart 1947.
- 12 Dagboek Hoogstraten, 29 maart 47.
- 13 Dagboek Hoogstraten, 31 maart 47.
- 14 Dagboek Hoogstraten, 11 april 1947. Aantekening op 15 april 1947: ‘Het aantal doden van de actie van 11-4-47 is gestegen tot zeven. Pa Aking commandant van die bende is eveneens aan zijn verwondingen overleden.’
- 15 ‘Playing soldier’, uit de memoires van Hoogstraten (in bezit van auteur).
- 16 Dagboek Hoogstraten, 8 juli 1947; Interview Hoogstraten; ‘Playing soldier’ (uit de serie korte verhalen van Hoogstraten).
- 17 Limpach, *De brandende kampongs*, 420-424.
- 18 Brieven van ondergeschikten aan Hoogstraten. Bijlage dagboek Hoogstraten.
- 19 Dagboek Hoogstraten, 27 augustus 1947.
- 20 ‘Back to the front’, uit de memoires van Hoogstraten (in bezit van auteur); Interview Hoogstraten.
- 21 Dagboek Hoogstraten, 9 september 1947.
- 22 Interview Hoogstraten.
- 23 Dagboek Hoogstraten, 12 september 1947.
- 24 Dagboek Hoogstraten, 22 oktober 1947.
- 25 Ibidem.
- 26 Dagboek Hoogstraten, 19 oktober 1947.
- 27 Dagboek Hoogstraten, 27 oktober 1947.
- 28 Dagboek Hoogstraten, 13 november 1947.
- 29 ‘Back to the front’ (uit de serie korte verhalen van Hoogstraten).

- 30 Dagboek Hoogstraten, 15 november 1947.
- 31 Dagboek Hoogstraten, 13 november 1947
- 32 Dagboek Hoogstraten, 12 januari 1949.
- 33 Dagboek Hoogstraten, 7 januari 1949.
- 34 Dagboek Hoogstraten, 8 februari 1947.
- 35 Dagboek Hoogstraten, 8 september 1948 en 13 mei 1948.
- 36 Dagboek Hoogstraten, 12 januari 1949.
- 37 Dagboek Hoogstraten, 1 februari 1949. De waan van gevoelloosheid, waar Poltroen volgens Hoogstraten in zou verkeren, bleek zestig jaar later op een wrange manier accuraat. Tijdens zijn laatste levensjaren in een bejaardentehuis, werd hij achtervolgd door psychoses. Volgens een familielid dat ik in de loop van mijn onderzoek sprak werden deze angstaanvallen veroorzaakt door zijn ervaring op Java.
- 38 Zie de verzetsrol zie: Erik Dijkstra, *Spitten voor de vijand. Het strafkamp Yde en de tewerkstelling in Drenthe* (Assen 2018).
- 39 George Mosse, *Fallen soldiers: Reshaping the memory of the World Wars* (Oxford 1990) 160. Mosse stelde: ‘an obvious relationship exists between the confrontation with mass death and the holding of individual life as cheap’.
- 40 E-mailcorrespondentie Hoogstraten, 2015 (in bezit van auteur).
- 41 Dagboek Hoogstraten, 8 januari 1948; ‘The saltmakers’ en ‘Boegel’, uit de memoires van Hoogstraten (in bezit van auteur).
- 42 Dagboek Hoogstraten, 18 januari 1948.
- 43 Dagboek Hoogstraten, 21 januari 1949.
- 44 ‘Last Legs’, uit de memoires van Hoogstraten (in bezit van auteur).
- 45 Dagboek Hoogstraten, 17 mei 1948.
- 46 Michael Howard, ‘The use and abuse of military history’, *RUSI Journal* 107 (1962) 8.